

2017

SUNBAR SP. Z O.O.

UL. NADARZYŃSKA 54
05-805 OTRĘBUSY

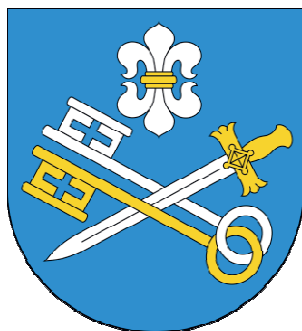
OPRACOWANIE:

MGR INŻ. INGA HUTKOWSKA

MGR INŻ. MAŁGORZATA CIEŚLIK

INŻ. AGNIESZKA LEWANDOWSKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZYŻEW

OTRĘBUSY

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZYŻEW

opracował zespół w składzie:

mgr inż. Inga Hułkowska

mgr inż. Małgorzata Cieślik

inż. Agnieszka Lewandowska

SUNBAR SP. Z O.O.

ul. Nadarzyńska 54

05-805 Otrębusy

wrzesień 2017 r.

Spis treści

1. Wstęp	5
1.1. Podstawa prawna	5
1.2. Cel i zakres opracowania	5
1.3. Źródła informacji	6
1.4. Metodyka	7
2. Powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami	8
2.1. Wprowadzenie	8
2.2. Dokumenty stanowiące podstawę do sporządzania projektu zmiany Studium	9
2.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego Studium	9
2.4. Cele ochrony środowiska oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione w projekcie zmiany Studium	9
3. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	10
3.1. Elementy abiotyczne środowiska	10
3.1.1. Geologia i ukształtowanie terenu	10
3.1.2. Wody powierzchniowe	10
3.1.3. Wody podziemne	11
3.1.4. Gleby	12
3.1.5. Klimat	12
3.1.6. Powietrze	13
3.1.7. Hałas	13
3.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	13
3.2. Elementy biotyczne środowiska	14
3.2.1. Szata roślinna	14
3.2.2. Fauna	14
3.2.3. Walory krajobrazowe i kulturowe	16
3.2.4. Formy ochrony przyrody	16
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	16
5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień zmiany Studium	17
6. Przewidywane skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko	18
6.1. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi	21
6.2. Wpływ na bioróżnorodność, faunę i florę	21
6.3. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby	22
6.4. Wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne	24
6.5. Wpływ na atmosferę	25

6.6. Wpływ na klimat akustyczny	26
6.7. Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym	26
6.8. Wpływ na zabytki i dobra materialne	27
6.9. Wpływ na krajobraz	27
6.10. Wpływ na obiekty i obszary objęte ochroną prawną	28
6.11. Wpływ na gospodarkę odpadami	28
7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	29
8. Propozycje rozwiązań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko	29
9. Propozycje rozwiązań alternatywnych	29
10. Trudności przy opracowywaniu prognozy wynikające z charakteru dokumentu	30
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	30
12. Streszczenie	30

1. Wstęp

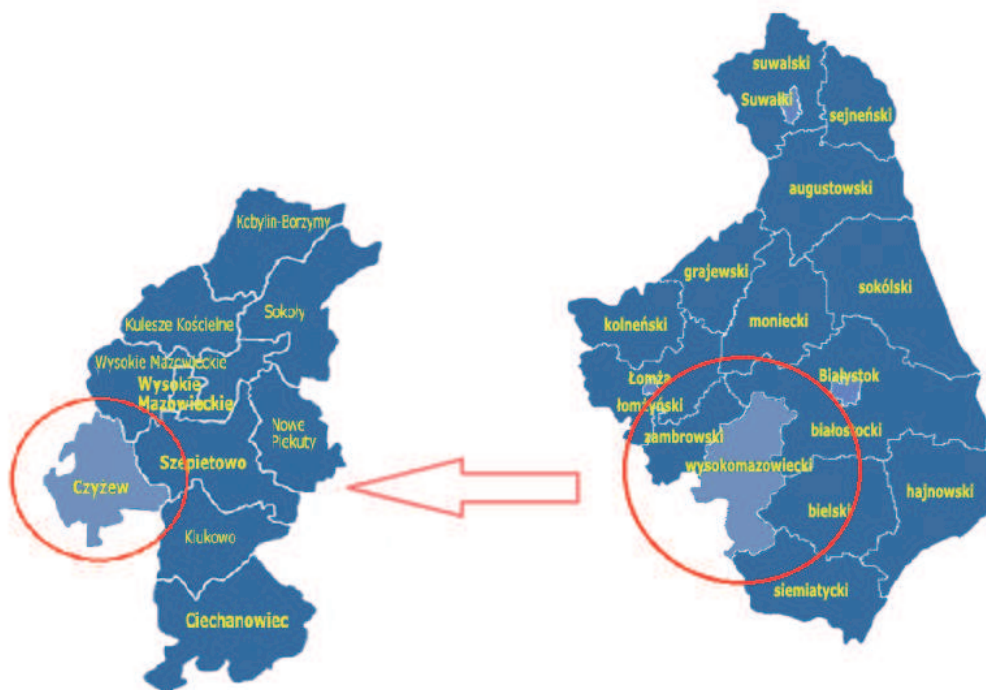
1.1. Podstawa prawna

Podstawą niniejszego opracowania jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j.Dz. U. 2017 poz. 1405). Zgodnie z *Ustawą*, wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.2. Cel i zakres opracowania

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew.

Czyżew to gmina miejsko-wiejska położona w województwie podlaskim, w powiecie wysokomazowieckim. Znajduje się bezpośrednio przy granicy z województwem mazowieckim.

Prognoza pozwala na zidentyfikowanie wpływów środowiskowych, które mogą powstać na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany Studium oraz jest podstawą do określenia działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków. Analiza ustaleń dokumentów planistycznych na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, a przede wszystkim środowiskowe.

Zakres przedmiotowy

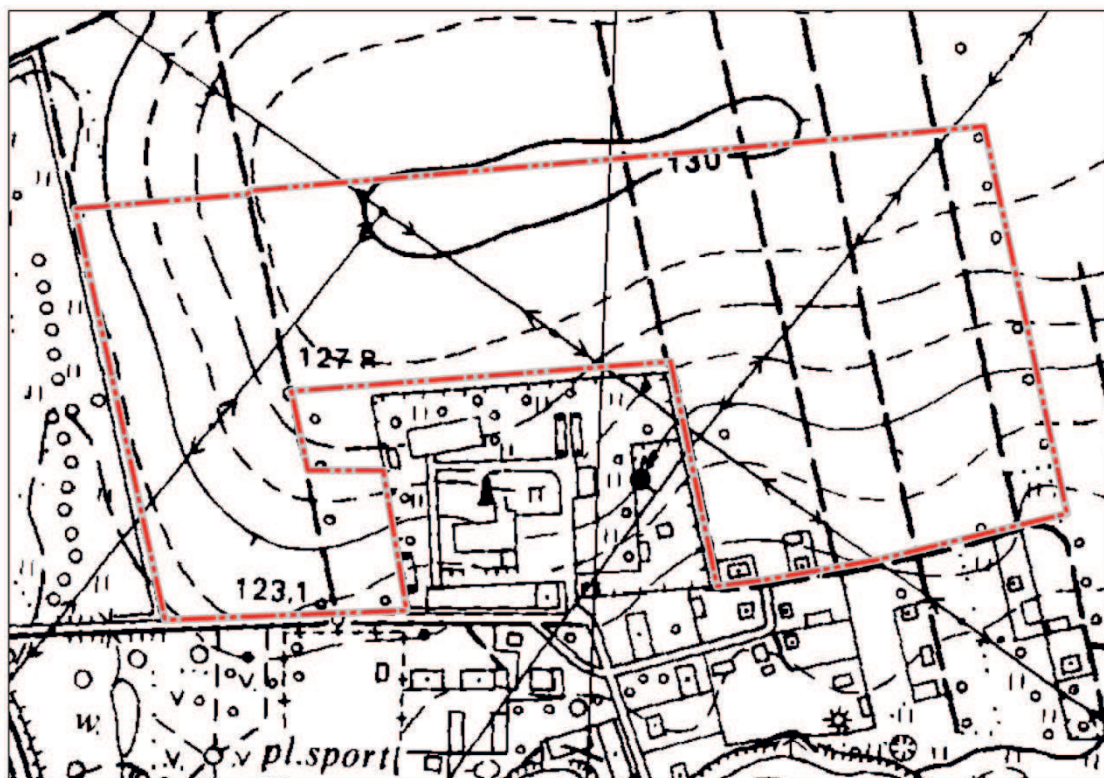
Zakres prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz. U. 2017 poz. 1405).

Zgodnie z art. 57 ust. 1 oraz art. 58 ust. 1 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uzgodnia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zakres powierzchniowy

W niniejszej prognozie dokonuje się oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew sporządzonej na podstawie uchwały Nr XXI/155/17 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 24 marca 2017 r., wraz z obszarem pozostającym w jego zasięgu oddziaływań. Zmiana Studium obejmuje obszar położony w północnej części miasta Czyżew.

Zakres terytorialny zmiany obejmuje tereny produkcyjne oraz rolne położone przy ulicy Zarzecze (rysunek nr 1).

Rys. 1. Obszar opracowania zmiany Studium

Zakres niniejszej Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wysokim Mazowieckiem.

Przedsięwzięcia, które mogą mieć znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko będą poddane postępowaniu ocen oddziaływania na środowisko na etapie procesu inwestycyjnego, kiedy to znana będzie charakterystyka planowanych przedsięwzięć i ich dokładna lokalizacja.

1.3. Źródła informacji

Prognoza oddziaływania na środowisko wymaga rozpoznania terenu pod względem istniejących form zagospodarowania, stanu środowiska oraz występujących presji środowiskowych

Poniżej przedstawiono dokumenty i opracowania wykorzystywane w trakcie prac nad niniejszą prognozą, należy tu zaznaczyć że nie uwzględniają one bogatej literatury dotyczącej poszczególnych zagadnień środowiskowych:

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru gminy Czyżew;
- Mapy glebowo-rolnicze, portal WODGiK;
- Podział hydrograficzny Polski, IMGW, 1983;
- Program ochrony środowiska dla powiatu wysokomazowieckiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2020-2024, Wysokie Mazowieckie 2016;
- Raport o stanie środowiska województwa podlaskiego w 2015 r., WIOŚ w Białymstoku, 2016;

1.4. Metodyka

Szkielet metodyki prognozy wyznaczony jest przez *Ustawę z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j.Dz. U. z 2017 r. poz. 1405). Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska oraz uwzględnia zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy przedmiotowego dokumentu zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji zmiany Studium - tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w zagospodarowaniu, proponowane formy użytkowania determinują, bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń zmiany Studium, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich form ochrony przyrody.

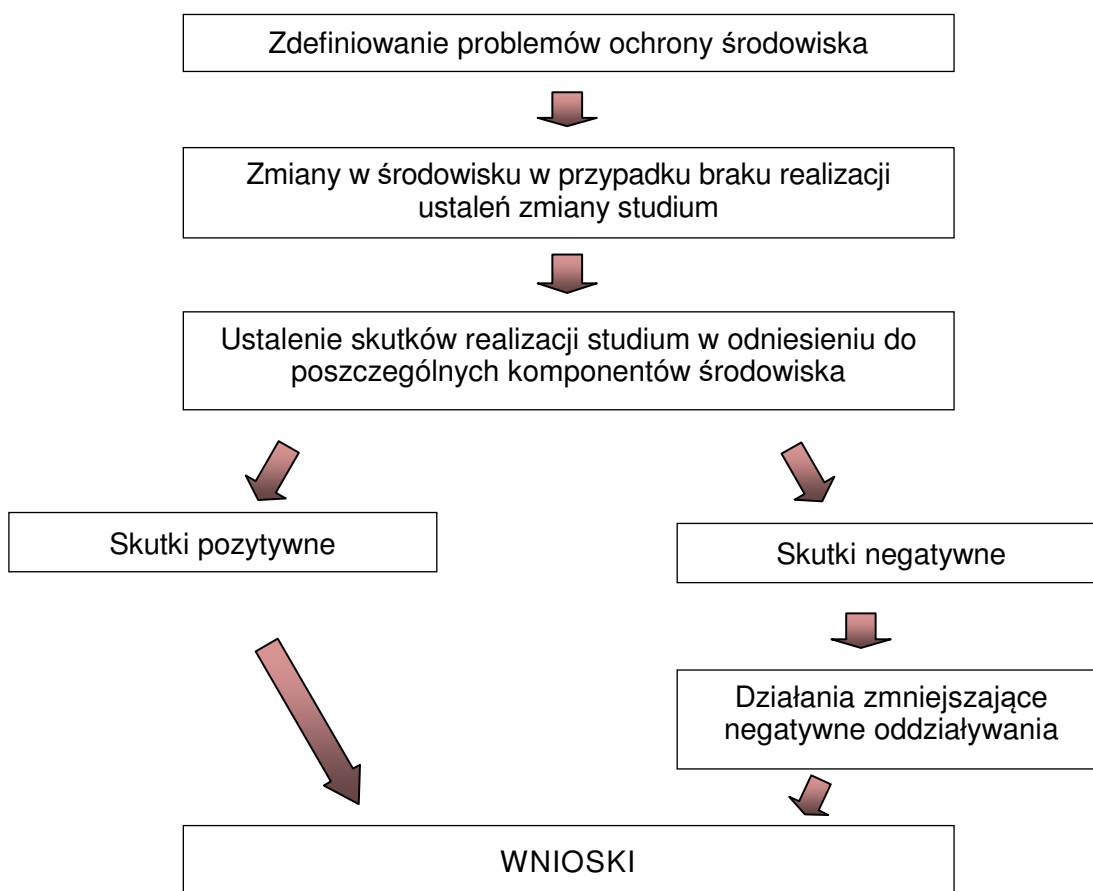
Z uwagi na fakt, że Studium stanowi zespół zasad i wytycznych do zagospodarowania przestrzeni (nie stanowi natomiast pełnego i docelowego obrazu poszczególnych inwestycji) w prognozie dokonuje się przede wszystkim diagnozy prawdopodobnych, głównych zmian w środowisku, opierając się na analogii zachodzących przeobrażeń w środowisku. Przewidzenie wszystkich skutków realizacji przedmiotowej zmiany Studium jest w praktyce niemożliwe. Można natomiast z pewnym przybliżeniem wskazać siłę oddziaływania zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do poszczególnych terenów funkcjonalnych. Rodzaj zagospodarowania jest czynnikiem determinującym największe przekształcenia środowiska.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące metody i techniki:

- analiza istniejących opracowań literaturowych i kartograficznych;
- diagnoza i ocena stanu środowiska przyrodniczego na podstawie zebranych danych i wizji terenowych;
- identyfikacja zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- analogii środowiskowych (przy założeniu – stałości praw przyrody).

Poniżej przedstawiono uproszczony schemat prac przyjętych przy realizacji niniejszego opracowania:

Końcowym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu zmiany Studium może skutkować zmniejszeniem presji.

2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

2.1. Wprowadzenie

Obszar opracowania przedmiotowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren położony w północnej części miasta Czyżew oraz fragment terenu gminy Czyżew. Gmina położona jest w powiecie wysokomazowieckim, w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego. Obszar opracowania obejmuje powierzchnię ok. 16,2 ha.

Obszar opracowania to teren w większości niezainwestowany, położony w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy produkcyjno-usługowej. W zachodnim fragmencie wykorzystywany jest jako tereny zabudowy magazynowej tymczasowej, w północnej i wschodniej części użytkowany jest jako tereny rolne i nieużytki. Fragment terenu jest również zajęty przez obiekty zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej. W jego granicach nie występują kompleksy leśne, ani większe zbiorniki wodne. Teren nie posiada wydzielonego wewnętrznego układu komunikacyjnego.

Okolicę obszaru stanowią tereny rolne położone poza granicą administracyjną miasta, a także obszary zabudowy mieszkaniowej oraz obiekt sportowy położony przy ul. Zarzecze. W niewielkiej odległości znajduje się również zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Park Krajobrazowy w Czyżewie”. W niedalekim sąsiedztwie terenu przebiega droga krajowa nr 63, do której dojazd zapewnia droga gminna – ul. Zarzecze, położona bezpośrednio obok obszaru opracowania.

Obszar objęty opracowaniem wprowadza funkcje o istotnym znaczeniu głównie dla lokalnych społeczności, gospodarki gminy Czyżew, a także krajobrazu miejskiego. Siła powiązań projektowanego przeznaczenia terenu z nadrzędnymi dokumentami jest niewielka. Oddziaływanie zmian ma głównie charakter lokalny.

Tereny objęte projektem zmiany Studium położone są w dość dużej odległości od jakichkolwiek obszarów o znaczeniu przyrodniczym w skali regionalnej i ponadlokalnej. Sposób zagospodarowania gruntów w niewielkim stopniu wpłynie na stan pobliskiego zalewu i rzeki Brok. Zlokalizowany w granicy obszaru opracowania rów melioracyjny, będący korytarzem ekologicznym oprowadza wody do niniejszej rzeki.

Elementem stanowiącym silne powiązanie obszaru zmiany Studium i przeznaczenia terenu z pozostałymi dokumentami jest charakter projektowanej działalności w jego granicach. Miasto Czyżew pełni ważną funkcję o ponadlokalnym zasięgu działania związaną z działalnością produkcyjną, bazującą na przemyśle z branży metalowej, spożywczej i budowlanej. Ponadto miasto należy do Podstrefy Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

2.2. Dokumenty stanowiące podstawę do sporządzania projektu zmiany Studium

Zmianę Studium opracowano na mocy uchwały Nr XXI/155/17 Rady Miejskiej w Czyżewie w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew.

2.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanej zmiany Studium

Istotnym ustaleniem projektu zmiany Studium jest rozszerzenie granic obszaru jednostki PU, na której dopuszczone zostały przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zakres działalności dopuszczony w niniejszej jednostce reguluje §3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

2.4. Cele ochrony środowiska oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione w projekcie zmiany Studium

Projekt zmiany studium jest powiązany z zapisami programów i planów takich jak:

- *Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,*
- *Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.,*

W projekcie zmiany studium zostały uwzględnione zapisy w odniesieniu do celów i zadań ochrony środowiska w zakresie m.in. ochrony zdrowia i warunków życia ludzi, powierzchni ziemi i gleby, środowiska wodno-gruntowego, atmosfery, klimatu akustycznego, zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.

Ponadto w trakcie sporządzania projektu zmiany studium uwzględniono cele ochrony środowiska, ustalone na poziomie krajowym i międzynarodowym, w zakresie:

- utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych na mocy *Prawa ochrony środowiska oraz Ustawy o ochronie przyrody,*
- ochrony powierzchni ziemi na mocy *Prawa geologicznego i górniczego,*
- ochrony gleb na mocy *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,*
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na mocy *Prawa wodnego, Prawa ochrony środowiska, Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym*

odprowadzaniu ścieków, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Programu ochrony środowiska województwa podlaskiego,

- ochrony powietrza na mocy *Prawa ochrony środowiska oraz Programu ochrony środowiska województwa podlaskiego,*
- właściwej gospodarki odpadami na mocy *Ustawy o odpadach oraz Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,*
- zachowania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na mocy *Ustawy – Prawo ochrony środowiska* oraz powiązanych z nią rozporządzeniami,
- ochrony różnorodności biologicznej, właściwego stanu siedlisk na mocy *Ustawy o ochronie przyrody, Prawa ochrony środowiska, Polityki ekologicznej Państwa, Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Konwencji o różnorodności biologicznej.*

3. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

Z uwagi na specyfikę poniższych danych, część elementów zawartych w niniejszym rozdziale została scharakteryzowana w odniesieniu do obszaru całej gminy Czyżew. Wynika to z braku zróżnicowania wybranych cech w stosunku do całej gminy i obszaru objętego opracowaniem.

3.1. Elementy abiotyczne środowiska

3.1.1. Geologia i ukształtowanie terenu

Zgodnie z podziałek fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego Gmina Czyżew leży w obrębie megaregionu Niżu Wschodnioeuropejskiego, w prowincji Niżu Wschodniobałtycko-białoruskiego, podprowincji Wysoczyzn Podlasko-Białoruskich, makroregionu Niziny Północnopolaskiej i mezoregionu Wysoczyzna Wysokomazowiecka. Obszar gminy Czyżew położony jest w obszarze platformy wschodnioeuropejskiej, dokładniej w granicach Obniżenia Podlaskiego. Grubość osadów czwartorzędowych wynosi ok. 150m. Składają się na nie osady plejstoceńskie, związane z akumulacyjną działalnością lodowca oraz osady holoceniowe – aluwialno-bagienne w dolinie rzeki Brok i pomniejszych cieków (piaski, namuły, pyły oraz osady organiczne do 5m miąższości) oraz obniżeń wytopiskowych (osady organiczne, torfy o miąższości 2,5 do ponad 4,5m).

Obszar gminy położony jest w obrębie Wysoczyzny Wysokomazowieckiej. Teren ten charakteryzuje się rzeźbą młodoglacjalną, która została wykształcona w kolejnych fazach recesji zlodowacenia środkowopolskiego stadiału Wkry. Obszar o falistym ukształtowaniu terenu, w większości pokryty jest użytkami rolnymi, z dużymi licznymi kompleksami leśnymi.

Teren gminy stanowi zdenudowana wysoczyzna morenowa płaska o spadkach nie przekraczających 2%, z pozostałościami pagórkami moreny czołowej o wysokości względnej kilku metrów i spadkach w wysokości 5%. Cała równia położona jest 120-150 m n.p.m.. Morena porożcinana jest nielicznymi dolinami cieków wodnych wypełnionymi osadami akumulacji rzecznej. Najwyższym punktem jest wzniesienie w miejscowości Chobot - 132,5 m n.p.m., najniżej położony jest Okuniew w dolinie rzeki Długiej – 100,0 m n.p.m.

Na terenie opracowania wysokość n.p.m. waha się w granicach 123,5-130 m, natomiast nachylenie stoku wynosi około 3%. Obszar opracowania znajduje się w pobliżu doliny rzeki Brok i jego poziom łagodnie opada w kierunku południowym, ku korycie rzeki.

3.1.2. Wody powierzchniowe

Gmina Czyżew w większości położona jest w zlewni rzeki Brok (ok. 97% całkowitej powierzchni). Pozostałe tereny znajdują się w granicach zlewni rzeki Nurzec i Pukawka.

Zgodnie z klasyfikacją wykonaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie badań z 2016 r. stan chemiczny rzek przepływających przez gminę Czyżew określono jako poniżej dobrego. Natomiast pod względem elementów biologicznych, zakwalifikowano je do III klasy, a stan ekologiczny określono jako umiarkowany.

Na terenie gminy Czyżew brakuje większych naturalnych bądź sztucznych zbiorników wodnych. Jedynym występującym jest sztuczny zbiornik wybudowany na rzece Brok w mieście Czyżew, wykorzystywany do celów rekreacyjnych.

W granicach obszaru opracowania nie występują większe zbiorniki wód powierzchniowych. Jedynym ciekim wodnym jest rów melioracyjny służący do odwadniania sąsiadujących terenów rolnych. Rów ten odprowadza wody siecią rowów do rzeki Brok.

Obszar znajduje się w niewielkiej odległości od rzeki Brok, przepływającej przez obszar całej gminy Czyżew, z kierunku północno-wschodniego na południowy-zachód. Rzeka Brok jest odbiornikiem śnieżno-deszczowych wód opadowych i roztopowych powodujących wylewy w obrębie terasy zalewowej (nasilenie w miesiącach marzec-kwiecień) oraz wód deszczowych zasilających ją w okresie letnim (czerwiec-lipiec).

Rzeka Brok jest ciekim wodnym dla którego zidentyfikowano występowanie terenów szczególnie narażonych na występowanie powodzi. Jednakże, obszary objęte opracowaniem położone są w wystarczająco dużej odległości od rzeki i nie są objęte granicą terenów powodziowych.

Poza bliskim położeniem obszarów opracowania od rzeki Brok, w ich granicach nie występują zbiorniki wodne.

3.1.3. Wody podziemne

Zgodnie z obowiązującym podziałem obszaru Polski na Jednolite Części Wód Podziemnych (na lata 2016-2021), gmina Czyżew, w całości położona jest w jednostce nr 55. Struktura JCWpd nr 55 złożona jest z dwóch pięter wodonośnych: czwartorzędu i paleogeńsko-neogeńskiego, na które składają się cztery poziomy wodonośne rozdzielone utworami trudnoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu.

Poziom przypowierzchniowy Q1 nie jest praktycznie izolowany od powierzchni terenu. Jego zasilanie odbywa w drodze infiltracji. Strefy zasilania są związane z działami wód powierzchniowych. Wody podziemne drenowane są przez rzeki. System krążenia wód niniejszego poziomu ma charakter lokalny.

Zasilanie **poziomów wodonośnych Q2 i Q3** zachodzi w drodze przesączania się wód przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz za pośrednictwem sąsiednich poziomów wodonośnych. Drenowane są przez większe cieki powierzchniowe, których doliny rzeczne są głęboko wcięte. Wody tego poziomu płyną do strefy drenażowej, jaką prawdopodobnie stanowi rzeka Bug.

Najniższy **poziom wodonośny Pg-Ng** zasilany jest przez przesączanie się wód z piętra czwartorzędowego oraz infiltrację wód opadowych na wychodniach piasków miocenu i oligocenu poza obszarem jednostki. Wody tego poziomu także płyną do strefy drenażowej jaką prawdopodobnie stanowi rzeka Bug.

Ogólną ocenę stanu JCWPd określono jako dobrą.

Woda pitna pobierana jest z plejstoceńskiego poziomu użytkowego, który zalega na głębokości ok. 110-126 m w Rosochatem Kościelnym oraz na głębokości ok. 72 m w Czyżewie, pod grubą warstwą gliny zwałowej. Wydajność poziomu w Rosochatem Kościelnym wynosi ok. 27 m³/h, natomiast w Czyżewie 150 m³/h. Pobierane wody są dobrej jakości, jednakże zawierają zwiększone stężenia związków żelaza i manganu.

Gminne ujęcie wody w Czyżewie zlokalizowane jest w odległości ok. 120 m od granicy obszaru opracowania przy ul. Zarzecze. Ujęcie nie posiada strefy ochrony pośredniej.

Na obszarze opisywanej gminy nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Najbliższy udokumentowany GZWP położony jest ok. 40 km od gminy Czyżew (numer 221 pn. „Dolina kopalna Wyszków”).

3.1.4. Gleby

W gminie Czyżew występują zarówno gleby organiczne, jak i mineralne. W zależności od lokalizacji, charakteryzują się one dobrymi warunkami do uprawy różnych gatunków roślin, jak i gorszymi dla których konieczny jest dobór odpowiednich gatunków roślin i większych nakładów pracy. Część gruntów charakteryzuje się również słabymi warunkami uprawnymi i nie jest wskazana do prowadzenia produkcji rolniczej.

Wśród gleb mineralnych najbardziej zasobne są gleby brunatne i bielicowe. Gleby te należą do kompleksu przydatności rolniczej pszennego i pszenno-żytniego w III klasie bonitacyjnej. Występują również gleby brunatne wylugowane i bielicowe zaliczone do kompleksu żytnio-ziemniaczanego w IVa i IVb klasie bonitacyjnej, a także mady, czarne ziemie zdegradowane oraz gleby bielicowe, zaliczone do kompleksu zbożowo-pastewnego słabego i klasy IVb. Pozostałe, gleby brunatne i bielicowe zaliczono do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego oraz V i VI klasy bonitacyjnej.

W znaczącej części gminy Czyżew występują gleby organiczne. Zlokalizowane są w obrębie dolin rzecznych oraz lokalnych obniżeniach terenu. W całości użytkowane są jako tereny zielone i zaliczone do III i IV klasy bonitacyjnej, z wyjątkiem murszy i torfów zaliczonych do V klasy.

Obszar opracowania to teren o glebach bielicowych i płowych, a także czarnych ziemiach właściwych. Gleby w granicy obszaru opracowania zaliczone są do drugiego kompleksu przydatności rolniczej - pszennego dobrego.

W granicach obszaru opracowania występują gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 poz. 1161) gleby III klasy bonitacyjnej podlegają ochronie. Jednakże, obszar opracowania w większości położony jest w granicach administracyjnych miasta Czyżew i zgodnie z art. 10a grunty te nie podlegają ograniczeniom wynikającym z niniejszej ustawy.

3.1.5. Klimat

Warunki klimatyczne gminy Czyżew są typowe dla północno-wschodniej Polski. Panuje klimat umiarkowany przejściowy z wyraźnym wpływem czynników kontynentalnych. Charakteryzuje się dużą amplitudą zmian temperatury na przestrzeni lata i zimy (22°C) oraz niską średnią temperaturą roczną – 6,9°C. Okres wegetacyjny rozpoczyna się w drugiej połowie kwietnia i trwa ok. 200 – 210 dni. Zimy zazwyczaj są mroźne i długie. Przymrozki występują nawet w I połowie maja, co jest bardzo niekorzystne dla roślin. Występują przez średnio 130-140 dni w roku. Ilość występujących opadów w regionie jest natomiast duża. Średnio w roku odnotowuje się 560-570 mm opadów meteorologicznych, przeważnie w okresie od kwietnia do września. Najwięcej opadów występuje w lipcu. W rozkładzie wiatrów przeważają wiatry z kierunków zachodnich (20,7%), południowo-zachodnich i południowych (każdy po 14,5%).

Gmina Czyżew, według podziału na regiony klimatyczne Okołowicza zaliczana jest do regionu mazurskiego. Charakteryzuje się on widocznością wpływu klimatu Morza Bałtyckiego i cechami klimatu kontynentalnego nasilającego się w kierunku wschodnim. Lata w tym regionie są krótkie i łagodne, natomiast zimy długie, śnieżne i chłodne.

Według klasyfikacji Wosia (1993) obszar gminy zaliczany jest do Regionu XIX „Podlasko-Poleskiego”. W regionie tym, notowana jest najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą i jednocześnie pochmurną – 70 dni w roku, dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z opadem – 55 oraz dni umiarkowanie ciepłych, pochmurnych i z opadem tylko ok. 26. Częściej niż w innych regionach notuje się w nim dni z pogodą mroźną, słoneczną, bez opadu.

Opis warunków klimatycznych został uśredniony dla obszaru gminy Czyżew i okolic. Lokalnie, niniejsze warunki mogą się różnić.

3.1.6. Powietrze

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza w gminie Czyżew są emisja z gospodarstw domowych, niska emisja pochodząca ze spalania paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania. Znaczący wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają również małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Niska sprawność urządzeń oczyszczania, bądź odpylania gazów spalinowych lub ich całkowity brak, istotnie przyczynia się do zwiększania ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza atmosferycznego. Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na stan powietrza jest emisja komunikacyjna. Najbardziej odczuwalna jest w pobliżu drogi krajowej nr 63 oraz drogi wojewódzkiej nr 690. Niewielki wpływ na środowisko ma komunikacja kolejowa. Linia przebiegająca przez gminę jest zelektryfikowana, przez co powstające zanieczyszczenia pochodzą jedynie z ruchu pociągów i mają charakter pyłowy. W Czyżewie nie występuje przemysł ciężki, co wpływa na niski stopień emisji zanieczyszczeń przemysłowych. Zanieczyszczenia te emitowane są jedynie przez małe zakłady produkcyjne i usługowe. Działalnością istotnie wpływającą na stan powietrza atmosferycznego ma także oczyszczalnia ścieków zlokalizowana bezpośrednio przy granicy obszaru opracowania.

Stan powietrza atmosferycznego podlega stałemu monitoringowi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W Czyżewie nie ma stacji pomiarowej poziomów zanieczyszczeń powietrza, najbliższa znajduje się w Łomży i wyniki pochodzące z tej stacji zostały przeanalizowane.

Gmina Czyżew należy do strefy zambrowsko-wysokomazowieckiej. Wg danych pochodzących ze stacji pomiarowej, w 2015 r. nie stwierdzono przekroczeń średnich rocznych wartości stężeń SO_2 , NO_2 i pyłu zawieszonego PM_{10} w regionie.

Sytuacja w województwie podlaskim w ostatnich latach uległa poprawie. Wyraźnie zmniejszyła się ilość emitowanych podstawowych zanieczyszczeń. Badania wykazały, że nie w województwie nie występuje problem z dotrzymaniem dopuszczalnych poziomów dla zanieczyszczeń gazowych. Wyróżniono, że uwzględniając kryterium oceny „ochrona zdrowia” występuje problem z poziomem stężenia pyłu zawieszonego PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$ oraz benzo(a)pirenu, natomiast dla kryterium „ochrona roślin” problem dotyczy zachowania normy dla ozonu. Jednakże, problemy te nie są problemami lokalnymi, a dotyczą skali krajowej i związane są z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych.

3.1.7. Hałas

W obrębie obszaru opracowania największym źródłem hałasu jest transport drogowy, związany z działalnością zakładów pracy zlokalizowanych w jego granicach. Skala uciążliwości hałasu związana jest ze stanem technicznym dróg dojazdowych oraz strukturą i stanem pojazdów poruszających się po nich. Transport odbywający się na ul. Zarzeczce realizowany jest w większości przez samochody ciężarowe.

Istotnym źródłem jest również ruch kołowy poruszający się po drodze krajowej (ul. Zambrowskiej) oraz drodze powiatowej (ul. Zarębskiej), zlokalizowanych w niewielkiej odległości od obszaru opracowania. Jak wynika z badań krótkookresowych hałasu komunikacyjnego w latach 2013 – 2015 prowadzonych m.in. na drodze krajowej nr 63 w mieście Czyżew, dopuszczalne wartości wskaźnika oceny hałasu w centrum miasta były przekroczone zarówno w godzinach dziennych, jak i nocnych. Przekroczenia wynosiły odpowiednio 5,2 dB oraz 5,6 dB.

W obszarze opracowania w okresie nasilonych prac na polach uprawnych, potencjalnym źródłem hałasu są również maszyny i sprzęt rolniczy.

3.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Główne źródła promieniowania elektromagnetycznego w Czyżewie to przesyłowa linia elektroenergetyczna 110kV oraz sieć linii 15kV. Zgodnie z monitoringiem pól elektromagnetycznych prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku analiza pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie województwa mazowieckiego wykazała, iż istniejące poziomy są mniejsze od dopuszczalnych i nadal – jak w latach ubiegłych – utrzymują się na niskich poziomach.

3.2. Elementy biotyczne środowiska

3.2.1. Szata roślinna

Pod względem regionalizacji geobotanicznej według Matuszkiewicza (2008) gmina Czyżew leży w okręgu Międzyrzecza Łomżyńskiego (E.2b.10), należącym do Podkrainy Kurpiowskiej (E.2b) w Krainie Północnomazowiecko-Kurpiowskiej (E.2) w Podziale Mazowieckim (E) w Dziale Mazowiecko-Poleskim.

Zgodnie z mapą potencjalnej roślinności naturalnej obszar gminy Czyżew w większości pokryty jest higrofilnymi lasami liściastymi - zbiorowiskami Grądu subkontynentalnego odmiany środkowopolskiej serii ubogiej (Tilio Carpinetum), jedynie w dolinach rzecznych występują eutroficzne lasy liściaste - zbiorowiska Niżowego łągu jesionowo-olszowego (Fraxino-Alnetum). Niewielkie fragmenty zajmują także obszary Kontynentalnego boru mieszanego sosnowo-dębowego (*Quercus - Pinetum*) (Matuszkiewicz, 2008).

Roślinność rzeczywista gminy znacząco odbiega od potencjalnej roślinności naturalnej gminy. Szata roślinna Czyżewa ukształtowana jest przez długoletnią działalność antropogeniczną, w której większość zbiorowisk naturalnych zostało przekształconych. Obecnie w gminie Czyżew dominuje krajobraz rolniczy. Przeważają w nim pola uprawne, łąki oraz roślinność przydomowa.

3.2.2. Fauna

Według regionalizacji zoograficznej Kostrowickiego (1965) obszar gminy przynależy do podregionu Środkowego regionu Środkowoeuropejskiego.

Najbardziej różnorodną grupę zwierząt w okolicach gminy Czyżew stanowią ptaki. Występują tam ptaki wodno-błotne, których obecność związana jest z rzeką Brok, gatunki drapieżne, a także gatunki łatwo adaptujące się do terenów miejskich. Listę gatunków ptaków powiatu wysokomazowieckiego przedstawiono w tabeli nr 1 (Opracowanie ekofizjograficzne..., 2017).

Tab. 1. Lista gatunków ptaków występujących na terenie gminy

Lp.	Gatunek		Lp.	Gatunek	
1.	Perkozek	Tachybaptus ruficollis	38.	Zimorodek	Alcedo atthis
2.	Bocian czarny	Ciconia nigra	39.	Skowronek borowy (Lerka)	Lullula arborea
3.	Bocian biały	Ciconia ciconia	40.	Dymówka	Hirundo rustica
4.	Łabędź czarnodzioby	Cygnus columbianus	41.	Oknówka	Delichon urbica
5.	Łabędź krzykliwy	Cygnus cygnus	42.	Pliszka żółta	Motacilla flava
6.	Łabędź niemy	Cygnus olor	43.	Pliszka siwa	Motacilla alba
7.	Nur czarnoszyi	Gavia arctica	44.	Strzyżyk	Troglodytes troglodytes
8.	Gęś krótkodzioba	Anser brachyrhynchus	45.	Rudzik	Erithacus rubecula
9.	Gęś mała	Anser erythropus	46.	Słowik szary	Luscinia luscinia
10.	Krzyżówka	Anas platyrhynchos	47.	Kania	Milvus migrans
11.	Świstun	Anas penelope	48.	Kobuz	Falco subbuteo
12.	Cyranka	Anas querquedula	49.	Sokół wędrowny	Falco peregrinus
13.	Błotniak stawowy	Circus aeruginosus	50.	Orzeł przedni	Aquila chrysaetos
14.	Błotniak zbożowy	Circus cyaneus	51.	Kos	Trudus merula
15.	Błotniak łąkowy	Circus pygargus	52.	Kraska	Coracias garrulus
16.	Rybołów	Pandion haliaetus	53.	Drozd śpiewak	Turdus philomelos
17.	Orlik grubodzioby	Aquila clanga	54.	Cietrzew	Lyrurus tetrix
18.	Myszołów włochaty	Buteo lagopus	55.	Zielonka	Porzana parva
19.	Kuropatwa	Perdix perdix	56.	Czyż	Carduelis spinus

20.	Płomykówka	Tyto alba	57.	Wodniczka	Acrocephalus paludicola
21.	Puchacz	Bubo bubo	58.	Lelek	Caprimulgus europaeus
22.	Sowa śnieżna	Bubo scandiacus	59.	Ciemiówka	Sylvia communis
23.	Sowa uszata	Asio otus	60.	Muchołówka szara	Muscicapa striata
24.	Sowa błotna	Asio flammeus	61.	Remiz	Remiz pendulinus
25.	Wodnik	Rallus aquaticus	62.	Sikora modra	Parus caeruleus
26.	Derkacz	Crex crex	63.	Sikora bogatka	Parus major
27.	Żuraw	Grus grus	64.	Sroka	Pica pica
28.	Czajka	Vanellus vanellus	65.	Kawka	Corvus monedula
29.	Bekas dublet	Gallinago media	66.	Gawron	Corvus frugilegus
30.	Mewa śmieszka	Larus ridibundus	67.	Wrona siwa	Corvus corone
31.	Mewa pospolita	Larus canus	68.	Szpak	Sturnus vulgaris
32.	Mewa mała	Hydrocoloeus minutus	69.	Wróbel	Passer demesticus
33.	Rybitwa wielkodzioba	Hydroprogne caspia	70.	Mazurek	Passer montanus
34.	Rybitwa białowąsa	Chlidonias hybrida	71.	Zięba	Fringila coelebes
35.	Gołąb skalny	Columba livia	72.	Szczygieł	Carduelis carduelis
36.	Kukułka	Cuculus canorus	73.	Gil	Pyrrhula pyrrhula
37.	Jerzyk	Apus apus			

Na obszarze gminy Czyżew rzadko występują większe zwierzęta. Duże tereny otwarte oraz nieliczne obszary zadrzewione przyczyniły się do zasiedlenia ich jedynie przez drobną zwierzynę. Sporadyczne pojawianie się większych ssaków związane jest głównie z migracjami pomiędzy większymi kompleksami leśnymi znajdującymi się poza obszarem gminy.

Listę gatunków zwierząt powiatu wysokomazowieckiego przedstawiono w tabeli nr 2 (Opracowanie ekofizjograficzne..., 2017).

Nie wyklucza się obecności innych zwierząt na terenie gminy, które mogą w niej bytować lub migrować przez obszar.

Tab. 2. Lista gatunków zwierząt występujących na terenie gminy¹

Płazy			
Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>
Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>
Rzekotka drzewna	<i>Hyla arbore</i>	Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>
Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>		
Gady			
Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
Jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>
Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>		
Ssaki			
Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	Nocek rudy	<i>Myotis daubentoni</i>
Jenot	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	Norka europejska	<i>Mustela lutreola</i>
Jeż wschodni	<i>Erinaceus concolor</i>	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
Kret	<i>Talpa europaea</i>	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
Łasica	<i>Mustela nivalis</i>	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>

¹ Opracowano na podstawie: Program ochrony środowiska powiatu wysokomazowieckiego do roku 2015 z perspektywą 2016-2019

Łoś	<i>Alces alces</i>	Wilk	<i>Canis lupus</i>
Nocek łydkowłosy	<i>Myotis dasycneme</i>	Wydra	<i>Lutra lutra</i>

3.2.3. Walory krajobrazowe i kulturowe

W układzie urbanistycznym gminy Czyżew mocno wyróżnia się zwarta jednostka miejska oraz nieduże jednostki osadnicze na terenie gminnym, głównie w formie zabudowy ulicowej i rzędowej.

Główny ośrodek miejski jest obszarem na którym występują nieliczne obiekty i zespoły obiektów cennych kulturowo i krajobrazowo.

Obszar opracowania nie wyróżnia się szczególnie pod względem krajobrazowym i kulturowym na tle pozostałej części miasta i gminy Czyżew. Są to tereny położone w sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych, wykorzystywanych pod działalność produkcyjną i usługową, a także użytkowane rolniczo na których występują nieliczne zadrzewienia, głównie śródpolne. Ponadto występują tereny zagospodarowane w formie nieużytków. W granicy obszaru opracowania nie występują charakterystyczne dominanty, ani obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską.

Jedynie w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania zlokalizowane są obiekty cenne pod względem krajobrazowym i kulturowym. Sąsiedni zespół przyrodniczo-krajobrazowy pn. Park Krajobrazowy oraz historyczny układ urbanistyczny miasta, zlokalizowany po przeciwnej stronie rzeki Brok są obszarami objętymi ochroną konserwatorską oraz istotnymi z punktu widzenia przedmiotowej zmiany Studium. Ponadto, strefą ochrony konserwatorskiej objęty jest krajobraz kulturowy obejmujący rzekę Brok i jej dolinę. Priorytetem dla tej strefy jest zachowanie i konserwacja otwartego charakteru krajobrazu dolinnego, a także wprowadzanie nowych elementów krajobrazowych podnoszących estetyczne wartości terenu.

Powyższe elementy ochrony zostały uwzględnione w procesie sporządzania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3.2.4. Formy ochrony przyrody

Gmina Czyżew jest obszarem ubogim w obszary objęte ochroną. Ochroną objęto jedynie zespół przyrodniczo-krajobrazowy, któremu nadano nazwę „Park Krajobrazowy w Czyżewie”. Park ten jest zlokalizowany w niewielkiej odległości od obszaru opracowania w jednostce A i objęty strefą ochrony konserwatorskiej.

W granicy obszaru opracowania nie występują obszary i obiekty chronione.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na podstawie analiz dokumentacji, przeprowadzonych wizji terenowych, a także dostępnych opracowań szczegółowych, m.in. opracowania ekofizjograficznego podstawowego i konsultacji przeprowadzonych z pracownikami Urzędu Miejskiego w Czyżewie stwierdzono, że obszar objęty granicą opracowania nie generuje zbyt wielu istotnych i uciążliwych oddziaływań na środowisko. Jest to obszar w większości o charakterze rolniczym, jedynie jego zachodnia część wykorzystywana jest pod zabudowę magazynową tymczasową oraz mieszkaniową wielorodzinną. Zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowanego terenu produkcyjnego i mieszkaniowego jedno- i wielorodzinnego (od południa) oraz terenu rolnego (od północy). Aktualny stan użytkowania terenów jest różny na znacznej części od przeznaczenia w obowiązującym Studium. W obszarze opracowania występują jedynie nieliczne obiekty budowlane.

Analizowane tereny zainwestowane w obszarze opracowania oraz jego bezpośrednim sąsiedztwie w większości są racjonalnie zagospodarowane, zgodnie z aktualnym przeznaczeniem terenu. Działalność realizowana w ich obrębie jest uporządkowana i prowadzona z zachowaniem zasad ładu przestrzennego. W związku z tym, można

stwierdzić, że stan zagospodarowania terenu opracowania nie przyczynia się do obniżenia wartości estetycznych tej części miasta Czyżew.

Problemy środowiskowe, które są obecne na obszarze objętym opracowaniem nie mają znacząco negatywnego wpływu na poszczególne komponenty środowiska. Zabudowa wprowadzona w ich obrębie, realizowana jest z zachowaniem zasad mających na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Podczas wizji terenowych w granicy obszaru opracowania nie zaobserwowano źródła problemów z zakresu ochrony środowiska. Teren w niewielkim stopniu jest zainwestowany.

Zidentyfikowano natomiast problemy środowiskowe, których oddziaływanie widoczne jest w obszarze opracowania, ale których źródło zlokalizowane jest poza jego granicami. Dotyczą one ochrony powietrza i ich uwzględnienie jest istotne w procesie sporządzania przedmiotowej zmiany Studium.

Problemem, który może mieć wpływ na stan środowiska jest stopień zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego na drodze krajowej nr 63. Obszar opracowania położony jest w niewielkiej odległości od niniejszej drogi, która stanowi główne połączenie komunikacyjne w mieście i jest mocno obciążona. Działalność prowadzona w sąsiedztwie terenu opracowania bezpośrednio związana jest z ruchem samochodów ciężarowych, co dodatkowo potęguje skalę zanieczyszczeń komunikacyjnych wprowadzanych do środowiska. Z tego powodu nie wskazuje się terenu opracowania, jako gruntów przeznaczonych do prowadzenia produkcji rolniczej.

Kolejnym problemem środowiskowym, którego występowanie zauważono w granicy obszaru opracowania jest prowadzona działalność produkcyjna powodująca powstawanie odorów. Uciążliwość ta może mieć potencjalnie negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców. Identyfikacja niniejszego problemu jest istotna z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, ponieważ głównym celem sporządzanego projektu jest powiększenie terenu przeznaczonego pod działalność produkcyjno-usługową. W związku z tym zasięg potencjalnych problemów ochrony środowiska mógłby się pogłębić. Jednakże stopień określonego oddziaływania jest niewielki i z tego powodu nie stwierdza się, że jest on problemem ochrony środowiska, mającym istotny wpływ na pogorszenie jego stanu. W celu ochrony środowiska wskazuje się, aby oddziaływanie prowadzonej działalności produkcyjnej zamykało się w granicach działki na której jest ona zlokalizowana.

W granicach obszaru opracowania nie zaobserwowano występowania innych problemów z zakresu ochrony środowiska, które byłyby istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień zmiany Studium

Analizowany dokument jest zmianą obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew. Opracowany jest dla obszaru na którym obowiązuje już opracowanie planistyczne.

Zgodnie z obowiązującym Studium obszar opracowania w większości został już wskazany do zabudowy. Przedmiotowa zmiana ustaleń dotyczy głównie przekształcenia terenów pod inne funkcje inwestycyjne, a także dostosowania szczegółowych zapisów w jednostkach już wydzielonych. Na fragmencie terenu nowy dokument przekształca tereny rolne pod funkcję nierolniczą.

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru opracowania nie narusza ustaleń obowiązującego Studium. Jednakże, brak realizacji postanowień analizowanego projektu nie oznacza pozostawienia dotychczasowych form zagospodarowania i odstąpienia od wprowadzania nowych inwestycji na terenach dotychczas niezagospodarowanych.

Obszar opracowania to teren w większości będący pod silną presją urbanistyczną. Zlokalizowany jest m.in. w bezpośrednim sąsiedztwie terenów produkcyjnych i usługowych, a także w niewielkiej odległości od ścisłego

centrum miasta Czyżew. Istniejące zainteresowanie zainwestowaniem pobliskich gruntów przyczyni się do wyparcia terenów otwartych oraz wprowadzenia zabudowy.

Prawdopodobnie, odstąpienie od realizacji sporządzanej zmiany studium będzie skutkowało realizacją ustaleń obowiązującego dokumentu.

Ustalenia obowiązującego Studium dopuszczają na terenach jeszcze niezabudowanych lokalizację inwestycji o charakterze usługowym oraz mieszkaniowym wielorodzinnym. Część terenu w granicy obszaru opracowania pozostawiono w użytkowaniu rolniczym. Obszar otwarty byłby prawdopodobnie użytkowany jako pastwisko lub uległby sukcesji wtórnej. Aktualne użytkowanie pozostałych terenów jest zgodne z przeznaczeniem obowiązującego dokumentu.

Obowiązujący dokument sporządzony został 5 lat temu. Ustalenia w nim zawarte zostały określone w innych realiach. W czasie, który minął od momentu uchwalenia Studium zaszedł szereg zmian w gminie Czyżew. Przede wszystkim zmienili się właściciele działek położonych w granicy obszaru opracowania, a także znacząco rozwinęła się działalność produkcyjna zlokalizowana bezpośrednio przy granicy obszaru opracowania. Powyższe przekształcenia przyczyniły się do zmiany zapotrzebowania na tereny inwestycyjne w gminie, a także do jego modyfikacji strukturalnych. Aktualnie istnieje zapotrzebowanie na tereny o charakterze produkcyjnym, na których dopuszczona zostanie działalność potencjalnie znacząco oddziałująca na środowisko. Realne zapotrzebowanie dotyczy działek przeznaczonych w Studium pod funkcję PU, natomiast istnieje duże prawdopodobieństwo, że wraz z rozwojem działalności będzie również zapotrzebowanie na zabudowę na terenach sąsiednich. Z tego powodu część terenu w projekcie przeznaczono pod funkcję PUr, która będzie mogła być zabudowana w przypadku wypełnienia obecnych terenów inwestycyjnych.

Brak odpowiednim obostrzeń w dokumentach planistycznych może prowadzić do nieodwracalnych, negatywnych skutków przestrzennych oraz środowiskowych. W związku z istniejącym zapotrzebowaniem, potencjalnie w niewystarczającym stopniu zapewniają ochronę środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazowego.

Warto podkreślić, że w sytuacji dotyczącej terenu, wobec którego istnieje duże zainteresowanie inwestorów oraz którego zainwestowanie jest wysoko prawdopodobne, istotnym jest, aby skutecznie zapewnić ochronę jego cennych walorów. Z uwagi na potencjalne negatywne oddziaływanie związane z przekształceniem terenów, a także w związku z bliskim sąsiedztwem terenów objętych ochroną, wskazuje się, aby również za pomocą procedur planistycznych dążyć do minimalizacji negatywnych oddziaływań oraz limitować ilość obszarów i osób narażonych na niekorzystne oddziaływania. Takie ograniczenia, wprowadzone zmianą Studium, pozwolą na zachowanie ładu przestrzennego i uregulują politykę przestrzenną obszaru opracowania.

Brak realizacji postanowień sporządzanej zmiany studium spowoduje zagospodarowanie terenu w oparciu o wcześniejsze wytyczne, zawarte w Studium z 2012 r. Wskazaniem jest, aby przy tak istotnych inwestycjach, jakimi jest budowa zakładów produkcyjnych, a także zwiększanie powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej, wytyczne zostały zastrzeżone. Pozwoli to na w pełni kontrolowane kształtowanie przestrzeni w mieście, a także uaktywnienie gospodarcze terenów gminnych.

W przypadku terenu opracowania uaktualnienie zasad zagospodarowania przestrzeni jest szczególnie istotne z uwagi na bliskie sąsiedztwo obszaru chronionego, narastającą presją inwestycyjną w mieście oraz planowaną rozbudową istniejących zakładów produkcyjnych.

6. Przewidywane skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko

Wpływ skutków realizacji zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiskowe, a także ludzi, dobra materialne i zabytki został przedstawiony w kolejnych podrozdziałach. Szczególny nacisk położono na wpływ zapisów dokumentu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, a więc elementy, które zapewniają prawidłowy obieg materii, rozwój organizmów, zachowanie bioróżnorodności i funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

Tab. 3. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na poszczególne komponenty i cechy środowiska

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na:	Tak	Nie	Prawdopodobnie	Uwagi
POWIETRZE: - wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, związki lotne) - powstanie odorów - wzrost hałasu - wibracje	✓ ✓ ✓ ✓			- może mieć to miejsce w związku z powiększeniem obszarów zabudowy mieszkaniowej, produkcyjno-usługowych oraz wzmożonym ruchem samochodowym;
POWIERZCHNIA ZIEMI - zmiany struktury geologicznej - zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb) - zmiany topograficzne - zniszczenie unikatowych cech geologicznych - wzrost erozji - wzrost zagrożenia osuwiskami - zanieczyszczenie gleby - zmiany fizyko-chemicznych właściwości gleby	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	✓	- dotyczy głównie nowych obszarów budowy, wprowadzenia zabudowy na terenach otwartych;
WODA - zmiany w obecnych przepływach wody - zmiany jakości wód - zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych - zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych - zrzuty ścieków do wód chronionych - zmiany ilości lub jakości wody pitnej	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓	- zmiany jakości wód, zwłaszcza gruntowych – mogą być spowodowane wadliwymi rozwiązaniami infrastrukturalnymi oraz niewłaściwym odprowadzaniem wód opadowych z powierzchni dróg, dojazdów, parkingów, terenów budowy itp.; - możliwy wpływ na jakości wód powierzchniowych wychodzących poza granice zmiany studium;

<p>ROŚLINNOŚĆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany różnorodności siedlisk - zmiany ilościowe roślin w siedliskach - zmniejszenie liczby gatunków unikatowych, rzadkich, zagrożonych - wprowadzenie nowych gatunków 	<p>√ √ √</p>		<p>√</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna (nowe powierzchnie zabudowywane); - nowe gatunki – to gł. gatunki synantropijne, zieleń kształtowana „sztucznie” przez człowieka w granicach działki budowlanej – przy zabudowaniach; - możliwość niszczenia gatunków wskutek ekspansji infrastruktury i zabudowy;
<p>ZWIERZĘTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany różnorodności gatunkowej - zmiany w ilości zwierząt - zmniejszenie liczby gatunków unikatowych, rzadkich, zagrożonych - wprowadzenie nowych gatunków - przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt 	<p> √</p>	<p>√</p>	<p>√ √ √</p>	<ul style="list-style-type: none"> - najpoważniejsze zmiany mogą być związane z przecinaniem szlaków migracyjnych (niosące za sobą zmiany jakościowe i ilościowe);
<p>ZAGOSPODAROWANIE TERENU</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania 	<p>√</p>			<ul style="list-style-type: none"> - projektu zmiany Studium ma charakter porządkujący zasady zagospodarowania; - intensyfikacja zabudowy i zagospodarowania poprzez wprowadzenie nowej – głównie w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych;
<p>KRAJOBRAZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu: * w aspekcie lokalnym * w aspekcie ponadlokalnym 	<p>√</p>	<p>√</p>		<ul style="list-style-type: none"> -zmiany wynikać będą głównie z wprowadzeniem zabudowy na terenach otwartych;
<p>KLIMAT</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany cech klimatu * w skali lokalnej * w skali ponadlokalnej 	<p>√</p>	<p>√</p>		<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany naświetlenia, przewietrzania, wilgotności itd. – związane z wprowadzaniem nowej zabudowy, infrastruktury, zagęszczaniem zainwestowania, itp.

6.1. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Ustalenia zmiany Studium odnoszą się nie tylko do środowiska przyrodniczego, ale odgrywają też ważną rolę w kształtowaniu środowiska i jakości życia człowieka.

Projekt zmiany Studium wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW), zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr). Szczególnie lokalizowanie przeznaczenia związanego z funkcją produkcyjno-usługową w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej może powodować konflikty, związane ze wzrostem uciążliwości, powstałych w wyniku zwiększonego ruchu samochodowego oraz realizacji inwestycji związanych z generowaniem hałasu, wibracji i uciążliwości dotyczących zanieczyszczania powietrza oraz powstawania odorów.

W ustaleniach projektu zmiany Studium wskazano określoną kolejność terenów do zagospodarowania. W pierwszej kolejności do zagospodarowania wskazuje się jednostki oznaczone symbolami 1MW i 1PU. W Studium wskazano także jednostkę 1PUr, pełniącą funkcję terenów potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis ma gwarantować zachowanie ładu przestrzennego i racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych tego obszaru, co pozytywnie wpłynie na warunki życia mieszkańców.

W projekcie zmiany Studium wskazano zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. Mają one korzystny wpływ na warunki życia i zdrowia mieszkańców terenu. Brzmia następująco:

- zapewnienie warunków przyczyniających się do poprawy jakości życia mieszkańców miasta Czyżew;
- uwzględnienie potrzeb społecznych i gospodarczych w dalszym rozwoju regionu;
- tworzenie harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie;
- dążenie do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego w obszarze opracowania, w pełni spójnego z otoczeniem.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium w aspekcie społecznym jest pozytywna. Korzystnie wpłynie na lokalną społeczność. Przedmiotowa zmiana Studium jest celowym dokumentem, sporządzonym w odpowiedzi na wnioski inwestorów zainteresowanych realizacją inwestycji w jej obrębie. Wdrożenie ustaleń ułatwi realizację indywidualnych zamierzeń inwestycyjnych. Projekt umożliwia rozwój społeczny i ekonomiczny. Ułatwienie rozwoju i inwestowania poprzez wprowadzenie odpowiednich postanowień w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego, komunikacji czy infrastruktury technicznej jest warunkiem do zmian oraz podwyższa znacznie potencjał rozwojowy gminy na wiele lat.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na warunki życia i zdrowie ludzi.

6.2. Wpływ na bioróżnorodność, faunę i florę

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium prognozuje się umiarkowany wpływ na bioróżnorodność, faunę i florę. Decydującym w tym wypadku będzie stopień realizacji projektu oraz długość okresu wprowadzania zmian. Realizacja zapisów zmiany Studium wiąże się ze zmianą użytkowania przestrzeni poprzez wprowadzenie

budynków, infrastruktury technicznej i drogowej oraz utwardzeniem powierzchni ziemi. Dla nowych obszarów inwestycyjnych wyznaczonych z terenów otwartych, bioróżnorodność obszaru opracowania zostanie zubożona. W rejonach tych prawdopodobnie będzie dochodzić do oddziaływań o charakterze bezpośrednim, takich jak: niszczenie siedliska glebowego, zniszczenie wierzchniej warstwy ziemi pokrytej roślinnością, zmniejszenie powierzchni aktywnych biologicznie, utwardzanie powierzchni gleby. Poza tym zwiększy się liczba ludności oraz wykorzystywanych urządzeń i pojazdów. Konsekwencją realizacji ustaleń projektu zmiany Studium będzie bezpośrednia dewastacja szaty roślinnej oraz zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich zwierząt. Przekształcenie każdej powierzchni otwartej oznacza pomniejszenie arealu występowania i żerowania pewnych grup zwierząt, co oznacza ograniczenie rozwoju danych populacji. Oznacza to także płoszenie zwierzyny tak przez zwierzęta domowe jak i ludzi, penetrację terenu oraz zaśmiecanie. W chwili obecnej oszacowanie faktycznego wpływu jest utrudnione. Prawdopodobnie nastąpi ograniczenie miejsc występowania gatunków oraz zwiększenie liczby gatunków synurbijnych tj. związanych ze środowiskiem miejskim.

Największe negatywne oddziaływanie w zakresie flory będzie zachodzić na etapie budowy dla nowych inwestycji i infrastruktury. W tym czasie nastąpi usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz zniszczenie pokrywy roślinnej. Może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych okazów drzew i krzewów w obrębie prowadzonych inwestycji. W trakcie fazy budowy inwestycji prawdopodobnie będzie dochodzić do zwiększonej penetracji terenu, zwiększania natężenia uciążliwości akustycznych, a co za tym idzie będzie prowadzić do częstszego płoszenia i możliwie zwiększonej śmiertelności małych zwierząt. Ponadto pojawienie się zabudowy wiąże się z penetracją terenu na obszarze znacznie większym niż wyznaczonym granicami przedmiotowej zmiany Studium. Dochodzi do zwiększania liczby osób, maszyn, urządzeń oraz zwierząt związanych z człowiekiem, których aktywność obejmuje także obszary przyległe. W konsekwencji zwierzęta wycofują się, bądź zmieniają dotychczasowe szlaki migracyjne.

Formą ochrony dla bioróżnorodności, fauny i flory są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzenie harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na bioróżnorodność, faunę i florę.

Należy zauważyć, iż skala powstałych oddziaływań środowiskowych jest przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji zapisów zmiany Studium. Prawdopodobnie zmiany wynikające z przedmiotowych zmian Studium będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lub tymczasowa, lecz o umiarkowanej sile.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na bioróżnorodność, faunę i florę.

6.3. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby

Największy wpływ na powierzchnię ziemi i gleby wynikać będzie z prowadzenia prac ziemnych związanych z realizacją budynków oraz przekształcenia obszaru aktywnego biologicznie w teren zabudowany. Z uwagi na mało zróżnicowaną rzeźbę terenu, prace niwelacyjne prowadzone w związku z realizacją nowych inwestycji na potrzeby dróg, infrastruktury czy budynków będą ograniczone do lokalnych zmian, ingerujących głównie w przypowierzchniowe warstwy geologiczne.

Największe prognozowane zmiany dotyczą terenów, które dotychczas były niezagospodarowane lub były użytkowane rolniczo, a zostały przeznaczone w projekcie zmiany Studium pod zabudowę.

Nowe inwestycje będą skutkowały oddziaływaniem bezpośrednim stałym: uszczelnieniem podłoża, przeobrażeniem gruntów, lokalną zmianą stosunków wodnych i kierunków spływu powierzchniowego oraz zmniejszeniem arealu terenów aktywnych biologicznie. Nastąpi również oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe, polegające na ingerencji w środowisko gruntowe w trakcie prowadzenia prac budowlanych, przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie. Zmiana struktury gleby skutkuje przekształceniem jej fizyko-chemicznych właściwości. Prowadzi do zwięzłości gleby, zmniejszenia uwilgotnienia oraz ilości tlenu. Może dojść również do nasilenia procesu erozji. Zakres i skala zmian będzie zależna od przyjętych rozwiązań architektoniczno-inżynierskich. Zmiany będą dotyczyć przypowierzchniowej warstwy gruntów.

Poza tym możliwe jest zanieczyszczenie gleby na etapie budowy inwestycji w efekcie niewłaściwego dysponowania odpadami, jak również wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. Ponadto prawdopodobne jest powstawanie sztucznych nasypów i wykopów. Zwiększenie udziału terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do: intensyfikacji spływu powierzchniowego, ograniczenia zasilania wodą, co w dłuższej perspektywie czasowej prowadzi do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Konsekwencje prowadzonych robót ziemnych mogą zasięgiem wykraczać poza granice obszaru zmiany Studium na etapie prowadzenia prac ziemnych. Ziemia z wykopów winna być właściwie zagospodarowana lub zutylizowana. Niekiedy w takich wypadkach dochodzi do procederu nielegalnego wywozu gruntu i jego składowania. Konieczna jest tu rzetelna kontrola wszystkich etapów realizacji danej inwestycji.

W wyniku realizacji zapisów projektu zmiany Studium likwidacji ulegną użytkowe gleby rolnicze. Zgodnie z obowiązującym prawem gleby położone w granicach administracyjnych miasta nie podlegają ochronie, niezależnie od przydatności gleb dla rolnictwa. Natomiast gleby wysokich klas bonitacyjnych (I-III) położonych poza granicami administracyjnymi miasta podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiana przeznaczenia takich gruntów rolnych będzie wymagała uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na etapie sporządzania planu miejscowego. Z uwagi na znaczną wartość biologiczną wierzchniej warstw gleb (obecność poziomu próchnicznego) zasadne jest ich dalsze wykorzystanie. Obszar charakteryzuje się jednak niekorzystną strukturą agrarną. Istniejące pola uprawne są wąskie i bardzo długie, co nie sprzyja prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej.

W granicach przedmiotowej zmiany Studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, obszary osuwania się mas ziemnych. Poza tym nie występują również udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla. Z tego względu nie wyznaczono ich w przedmiotowej zmianie Studium. Na terenie objętym zmianą nie występują tereny górnicze.

Formą ochrony dla powierzchni ziemi i gleb są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzeniu harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby.

Największe zmiany prognozuje się na terenach dotychczas niezagospodarowanych lub użytkowanych rolniczo. Uwzględniając zapisy projektu zmiany Studium w zakresie ochrony środowiska, jak również proponowane rozwiązania projektowe nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

Należy zauważyć, iż skala powstałych oddziaływań środowiskowych jest przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji zapisów zmiany Studium. Prawdopodobnie zmiany wynikające z przedmiotowych zmian będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lub tymczasowa, lecz o umiarkowanej sile.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby.

6.4. Wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

Skalę i siłę oddziaływania zapisów projektu zmiany Studium w zakresie środowiska wodno-gruntowego kształtują zaproponowane formy zagospodarowania oraz działania na rzecz zabezpieczenia wody i gruntu, w tym rozwój infrastruktury. Realizacja projektu zmiany Studium będzie miała umiarkowany wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, przy czym nie będzie to stanowiło istotnego wpływu.

Cały teren przedmiotowej zmiany znajduje się poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Nie występują również w jego granicach udokumentowane zasoby wód podziemnych.

Formą ochrony dla środowiska wodno-gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzeniu harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.

Skutki wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej na jakość wód gruntowych i podziemnych można ocenić jako umiarkowane. Nastąpi głównie zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków oraz zwiększenie poboru wody związane ze wzrostem zaludnienia.

Prognozuje się, iż w efekcie realizacji inwestycji mieszkaniowych, produkcyjno-usługowych i związanych z infrastrukturą techniczną powstaną oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w postaci wahań zwierciadła wód gruntowych związane z pracami ziemnymi na etapie budowy, tworzenie warunków do przemieszczania się zanieczyszczeń w środowisku wodno-gruntowym. Oddziaływaniem długoterminowym będzie zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych. Realizacja nowych obiektów budowlanych doprowadzi do punktowej izolacji środowiska glebowego od wpływów zewnętrznych. Ograniczone zostaną funkcje ekologiczne gleb: udział w obiegu materii, stanowanie środowiska życia organizmów.

Potencjalnie zanieczyszczenia wód gruntowych mogą być generowane szczególnie tam, gdzie będą zlokalizowane tereny zabudowy produkcyjno-usługowej oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie przy pełnej ich realizacji.

Prognozowane potencjalne zagrożenia związane są z przedostawaniem się do wód zanieczyszczeń na etapie budowy inwestycji z uwagi na zwiększoną ilość odpadów oraz zwiększony spływ substancji ropopochodnych wraz z wodami opadowymi i roztopowymi na terenach z ruchem kołowym. Zarówno na etapie budowy inwestycji jak i funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć budowlanych może nastąpić przedostawanie się zanieczyszczeń do rowu melioracyjnego zlokalizowanego wzdłuż zachodniej granicy obszaru opracowania z terenów sąsiednich. Potencjalne zanieczyszczenia mogą dalej przedostawać się do sztucznego zbiornika wodnego i rzeki Brok.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.

6.5. Wpływ na atmosferę

Realizacja projektu zmiany Studium nie wpłynie w znacznym stopniu na zmianę warunków klimatycznych i powietrza atmosferycznego, a prognozowane oddziaływania będą miały głównie charakter lokalny o umiarkowanej sile oddziaływania.

Wprowadzenie obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz aktywności gospodarczej związane jest ze wzrostem emisji związków lotnych. Do atmosfery przedostawać się będzie więcej zanieczyszczeń pochodzących z domowych systemów grzewczych, nowych inwestycji o charakterze produkcyjno-usługowym oraz ruchu samochodowego.

Wpływ poszczególnych inwestycji na stan atmosfery będzie największy na etapie budowy, kiedy to nastąpi czasowa zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery i substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn.

Zwiększone oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego będzie zachodzić w obrębie terenów zabudowy produkcyjno-usługowej oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie przy pełnej ich realizacji.

Wpływ na stan powietrza atmosferycznego ma również układ komunikacyjny. Wzrost natężenia ruchu kołowego może nastąpić w wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium, szczególnie dotyczących przeznaczenia terenu pod zabudowę produkcyjno-usługową. Funkcjonowanie takich terenów jest nierozdzielnie związane z obsługą komunikacyjną oraz wiąże się z procesami technologicznymi towarzyszącymi prowadzonej działalności. Z tego względu możliwy jest wzrost zanieczyszczeń szczególnie w porach funkcjonowania obiektów, tzw. szczytów porannych i popołudniowych oraz w okresie dostaw materiałów lub towarów. W zależności od stopnia realizacji zapisów studium, jak i rozwoju tego terenu funkcjonalnego, mogą pojawić się miejsca postojowe. W związku z prognozowanym wzrostem ruchu samochodowego, do powietrza będą emitowane szkodliwe substancje takie jak: węglowodory, tlenki azotu, pyły i metale ciężkie. Wzrost natężenia ruchu samochodów i liczby miejsc postojowych w granicach opracowania jest w największym stopniu uzależniony od stopnia realizacji projektu studium i poszczególnych inwestycji.

Formą ochrony dla atmosfery są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzeniu harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na atmosferę.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będzie miało negatywny wpływ na atmosferę.

6.6. Wpływ na klimat akustyczny

Na skutek pełnej realizacji zapisów przedmiotowej zmiany Studium nastąpi zwiększenie uciążliwości akustycznych. Spowodowane to będzie w szczególności wprowadzeniem terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, jak również zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z tym infrastruktury technicznej oraz komunikacji. Będą to zmiany charakterystyczne dla postępującej urbanizacji. Klimat akustyczny rejonu opracowania ulegnie zmianom. Skala uciążliwości klimatu akustycznego będzie przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji zmian oraz realizacji poszczególnych inwestycji.

Emisja hałasu wiązać się będzie z obsługą komunikacyjną terenów działalności gospodarczej, jak również dotyczyć będzie procesów technologicznych towarzyszących prowadzonej działalności. Z tego względu możliwy jest wzrost zanieczyszczenia akustycznego ze źródeł komunikacyjnych, szczególnie w porach funkcjonowania obiektów, tzw. szczytów porannych i popołudniowych oraz w okresie dostaw materiałów lub towarów, a także wzrost zanieczyszczenia akustycznego z procesów technologicznych, głównie w ciągu dnia. Wzrost natężenia ruchu samochodów i liczby miejsc postojowych w granicach opracowania w największym stopniu jest uzależniony od stopnia realizacji projektu zmiany studium poprzez ustalenia miejscowych planów, a na ich podstawie poszczególnych inwestycji realizacyjnych.

Wzrost hałasu jest możliwy na etapie realizacji poszczególnych inwestycji: wzrost liczby samochodów ciężarowych, ciężkiego sprzętu, prowadzonych prac budowlanych. Jednakże jest to działanie krótkoterminowe dotyczące fazy budowy inwestycji.

Formą ochrony dotyczącą klimatu akustycznego są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzeniu harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na atmosferę.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na klimat akustyczny.

6.7. Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym

W granicach opracowania głównym źródłem promieniowania niejonizującego jest linia elektroenergetyczna 15 kV. Jednak emitowane przez nią promieniowanie nie stanowi poważnego zagrożenia i nie powoduje negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Jak wynika z opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku „Wyniki badań pól elektroenergetycznych wykonanych na terenie województwa podlaskiego w latach 2014 – 2016” obserwowana emisja pól elektromagnetycznych na środowisko utrzymuje się na bardzo niskim poziomie. Wyniki pomiarów monitoringowych pokazują, że w cyklu 2014 – 2016 wyniki poziomów PEM utrzymują się na niskich poziomach. W

żadnym z punktów pomiarowych nie zmierzono wartości przekraczającej wartość dopuszczalną składowej elektrycznej 7 V/m.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko w związku z zagrożeniem elektroenergetycznym.

6.8. Wpływ na zabytki i dobra materialne

W obrębie terenu opracowania nie znajdują się zabytki ani dobra materialne. Z tego powodu nie określa się wpływu na niniejsze elementy.

6.9. Wpływ na krajobraz

Elementami, które kształtują krajobraz oraz wpływają na jego układ, estetykę, jak również funkcjonowanie są: kompozycja urbanistyczna, architektura zabudowy, kompozycja przestrzenna, ciągi ekologiczne, występowanie elementów dysharmonijnych oraz elementów o wartościach krajobrazowych (w tym przyrodniczych, ekologicznych, kulturowych, społecznych, ekonomicznych etc.).

Wskazana w przedmiotowej zmianie Studium nowa zabudowa poszerza strefę zurbanizowaną w sposób uporządkowany. Wyznaczona jest w sąsiedztwie istniejących zabudowań, co zapobiega rozpraszaniu układu zabudowy. W zmianie Studium wprowadza się standardy kształtowania zabudowy w zakresie minimalnej powierzchni działki budowlanej, maksymalnej powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

Największą zmianą będzie rozszerzenie zabudowy na tereny dotychczas niezagospodarowane, bądź pozostające w użytkowaniu rolniczym. W granicach opracowania występuje rów melioracyjny zlokalizowany wzdłuż zachodniej granicy obszaru. Stanowi on element powiązań przyrodniczych. Rów ten jest zagospodarowany i okresowo zalewany, służy do odwadniania przyległych terenów rolnych. W dalszej części, poza obszarem opracowania, wody płynące rowem kierowane są przez Park Krajobrazowy w Czyżewie do rzeki Brok. Wprowadzenie zabudowy w jego obrębie może spowodować ograniczenia w drożności i ciągłości tego korytarza migracyjnego.

Formą ochrony dotyczącą krajobrazu są zapisy, wprowadzające zasady, które należy uwzględnić przy wszelkich kierunkach zmian w strukturze przestrzennej obszaru opracowania. W szczególności zasady mówiące o tworzeniu harmonijnej przestrzeni z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu, a także ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ograniczenie negatywnego oddziaływania obszaru opracowania na tereny sąsiednie oraz dążenie do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego w obszarze opracowania, w pełni spójnego z otoczeniem. Poza tym wskazano na określoną kolejność terenów do zagospodarowania i ustalono tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich. Taki zapis wskazuje, iż pełna realizacja zmian ustalonych w przedmiotowej zmianie Studium, a co za tym idzie powstanie potencjalnych uciążliwości dla środowiska, będzie odbywać się stopniowo. Ograniczy to skalę oraz intensywność potencjalnego negatywnego wpływu na krajobraz.

Ustalenia zmiany Studium wpłyną w umiarkowanym lub w zależności od stopnia realizacji zapisów w znacznym stopniu na zmianę warunków krajobrazowych obszaru opracowania. Zmiany te będą wynikać z dopuszczenia zainwestowania terenów w miejsce terenów otwartych oraz uzupełnienia istniejącej zabudowy. Nastąpi wzrost udziału krajobrazów kulturowych, przekształconych przez człowieka, przy równoczesnym zmniejszeniu udziału krajobrazów półnaturalnych – pól uprawnych, łąk i pastwisk. Dojdzie do poszerzenia strefy miejskiej na skutek realizacji nowej zabudowy.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na krajobraz.

6.10. Wpływ na obiekty i obszary objęte ochroną prawną

W granicach terenu opracowania nie występują obiekty i obszary podlegające ochronie na mocy *Ustawy o ochronie przyrody* czy *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Planowane zagospodarowanie i zainwestowanie nie narusza przepisów ochrony przyrody i nie powoduje konfliktów z obszarami i obiektami prawnie chronionymi.

W sąsiedztwie terenu objętego zmianą Studium znajduje się „Park Krajobrazowy”, który został uznany za zabytek i wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Podlaskiego pod numerem A-217. Od 2010 r. tworzy zespół przyrodniczo-krajobrazowy pn. „Park krajobrazowy w Czyżewie”.

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska rzeczowego obszaru jest realizacja poszczególnych inwestycji budowlanych, jednakże kontrola tego rodzaju działań wykracza poza ramy opracowania planistycznego. Największe zmiany w środowisku przyrodniczym, w ramach analizowanej koncepcji, to realizacja terenów zabudowy produkcyjno-usługowej. Niemniej dopuszczenie tych form zagospodarowania zostało wyznaczone tak, by w jak najmniejszym stopniu wpływać na funkcjonowanie przyrodnicze rejonu zmiany studium.

Ponadto należy podkreślić, że dla skutecznej i realnej ochrony obszarów cennych przyrodniczo zagospodarowanie terenu winno być realizowane właśnie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane w zgodności ze studium. Rozwój i kształtowanie przestrzeni przy pomocy przedmiotowej zmiany studium, a w jej następstwie planów odbywa się w warunkach regulowanych, o jasno wytyczonych zasadach zagospodarowania przestrzeni. Jest to niezwykle istotne, bo już na etapie sporządzania dokumentu można wyeliminować największe zagrożenia dla środowiska albo w sposób kontrolowany minimalizować ich negatywny wpływ na środowisko. Procedura sporządzania zarówno zmiany studium jak i dalszej kolejności planu umożliwi analizę uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, zdiagnozowanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla środowiska, wskazanie zadań i wartości nadrzędnych, a następnie wybranie wariantu optymalnego. Stworzenie klarownych zasad funkcjonowania przestrzeni pozwala na harmonijny rozwój w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na obiekty i obszary objęte ochroną prawną.

6.11. Wpływ na gospodarkę odpadami

W wyniku realizacji projektu zmiany Studium nastąpi powiększenie obszarów zabudowy. Będzie to miało wpływ na gospodarkę odpadami. Przyrost terenów zabudowanych będzie się wiązać z wytwarzaniem odpadów. Nastąpi to na etapie realizacji w postaci oddziaływania chwilowego oraz na etapie funkcjonowania nowej zabudowy w postaci oddziaływania stałego. Ilość odpadów uzależniona jest od rodzaju poszczególnych inwestycji, które nie są przesądzone na etapie studium. Prognozowane największe oddziaływania w zakresie gospodarki odpadami będą zachodzić poza granicami przedmiotowej zmiany studium, w miejscach składowania i przetwarzania odpadów.

Na etapie realizacji inwestycji prognozuje się okresowe, zwiększone oddziaływanie w zakresie gospodarki odpadami. W trakcie budowy inwestycji mogą powstawać odpady, takie jak szkło, drewno, papier i tworzywa sztuczne, odpady asfaltowe, z betonu, gruzu, gipsu czy materiałów ceramicznych, gleba i ziemia, a także odpady

komunalne. Odpady powstałe w trakcie budowy powinny być wtórnie wykorzystane lub usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Potencjalne zagrożenia to niewłaściwe magazynowanie odpadów (np.: brak przystosowanych miejsc, brak selekcji odpadów, dostęp osób postronnych, brak zabezpieczeń zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska). Rodzaj generowanych odpadów z ustalonych w projekcie terenów jest na etapie zmiany Studium niemożliwy do zdiagnozowania, gdyż uzależniony będzie od rodzaju powstających inwestycji.

Projekt zmiany Studium właściwie reguluje gospodarkę odpadami w zakresie, jaki może stanowić przedmiot studium. W związku z powyższym nie przewiduje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

Dopuszczenie dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (1PU) oraz zabudowy produkcyjno-usługowej w perspektywie (1PUr) możliwości lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miało negatywnego wpływu na gospodarkę odpadami.

7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen wskazują, że zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym oraz Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* nie zachodzą powody do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Proponowany sposób zagospodarowania terenu oraz realizacja projektu zmiany Studium nie prowadzi do powstania oddziaływań transgranicznych.

8. Propozycje rozwiązań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko

Opracowany projekt zmiany Studium z nakazu ustawodawcy, zawiera ustalenia dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko związane są przede wszystkim z ustaleniami z zakresu infrastruktury technicznej. W obszarze objętym zmianą studium dopuszcza się lokalizację zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, a także zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej.

Szczegółowe wymagania dotyczące postępowania z przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zawarte będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

9. Propozycje rozwiązań alternatywnych

Zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko obowiązkowo obejmuje przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany studium.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zakładu produkcyjnego, a zmiana przeznaczenia w jego granicach ma służyć nie tylko poszerzeniu jego działalności, ale również zwiększeniu terenu aktywności gospodarczej w tej części gminy Czyżew. Teren zmiany studium zlokalizowany jest w niewielkiej odległości od drogi krajowej nr 63, w pobliżu której, z uwagi na występowanie zanieczyszczeń pochodzących z ruchu komunikacyjnego nie jest wskazane prowadzenie produkcji rolnej.

Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen wskazują na brak potrzeby proponowania dodatkowych lub alternatywnych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

10. Trudności przy opracowywaniu prognozy wynikające z charakteru dokumentu

Podczas sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie napotkano poważniejszych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do przedstawionych kierunków oraz charakteru oddziaływań na środowisko realizacji projektu zmiany Studium

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja zmiany studium, nie przewiduje się konieczności dokonywania szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnej realizacji wszystkich zapisów projektu zmiany Studium, nie powinno zmienić się na tyle, by konieczne było wprowadzenie zupełnie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Metodą analizy i oceny skutków realizacji postanowień planu jest m.in. ocena aktualności studiów i planów, sporządzana przez Burmistrza Czyżewa wynikająca z zapisów *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a więc z tą samą częstotliwością konieczne jest przeprowadzenie analizy i oceny wpływów realizacji postanowień studium i jego zmian na środowisko przyrodnicze, kulturowe i ludzi.

Dodatkowym instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu jest monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Raporty z oceny stanu i funkcjonowania środowiska wraz z informacjami na temat uciążliwości (hałas, odpady) są wymiernym odzwierciedleniem zmian zachodzących w gminie na skutek wprowadzonego dokumentu planistycznego. Cykliczność prowadzonych badań pomiarowych i publikacja raportów jest gwarancją stałego dopływu danych – nie tylko na temat zmieniającej się jakości środowiska naturalnego, ale i spełnienia zapisów zmiany studium w odniesieniu do gospodarki odpadami, wprowadzanej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Dla ochrony stanu środowiska oraz warunków życia ludzi istotne będzie przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego oraz okresowych pomiarów emisji lub ciągłych dla wybranych parametrów. Odrębna kwestia to dostosowanie inwestycji do wytycznych zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w zależności od parametrów przedsięwzięcia respektowanie wymagań zawartych w niezbędnych pozwoleniach (m.in. pozwoleniu zintegrowanym). Mając na uwadze obecny stan środowiska oraz dopuszczony zmianą Studium zakres inwestycji w trakcie monitoringu należy szczególną uwagę zwrócić na stan powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, ścieków i wód opadowych oraz jakości gleb, a także prowadzoną gospodarkę odpadami.

12. Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o obowiązujące przepisy – przede wszystkim o Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z nią w prognozie dokonano oceny oddziaływań na środowisko, które mogą powstać w wyniku realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew.

Stan istniejący środowiska przyrodniczego został scharakteryzowany poprzez opis elementów abiotycznych: budowę geologiczną, ukształtowanie terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, klimat, powietrze oraz hałas i promieniowanie elektroenergetyczne, a także poprzez opis elementów biotycznych: szaty roślinnej, fauny,

walorów krajobrazowych i kulturowych oraz form ochrony przyrody. Rozpoznano istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska.

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono wyniki wieloczynnikowej analizy wpływu ustaleń zmiany Studium na środowisko. Omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień dokumentu. W efekcie analiz scharakteryzowano przewidywane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium na środowisko, w tym na: warunki życia i zdrowie ludzi, bioróżnorodność, faunę i florę, powierzchnię ziemi i gleby, środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, atmosferę, klimat akustyczny, krajobraz, obiekty i obszary objęte ochroną prawną oraz gospodarkę odpadami.

Ustalenia zaproponowane w projekcie zmiany studium dotyczą zmiany przeznaczenia działek położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów produkcyjnych z terenów preferowanych pod zainwestowanie na cele usługowe, usługowo-mieszkaniowe, mieszkaniowe wielorodzinne oraz rolnicze na zainwestowanie w kierunku produkcyjno-usługowym.

Mimo że takie użytkowanie wiąże się z bardziej intensywnym zagospodarowaniem, to należy podkreślić, iż obszar ten nie jest korzystny dla rolnictwa z uwagi na specyfikę działalności prowadzonej w bezpośrednim sąsiedztwie oraz na położenie w niewielkiej odległości od drogi krajowej nr 63 emitującej zanieczyszczenie powodowane przez intensywny ruch komunikacyjny.